

Lausunto sosiaali- ja terveyslautakunnalle 16.6.2021 Kulkukeskus hankinnan periaatteet

Vammaisneuvosto on valmistellut lausunnon 19.5.2021 pidetyn esittelyn ja vammaisneuvoston kokouksessa 25.5. käydyn keskustelun perusteella.

Vammaisneuvosto esittää lautakunnalle, että hankinnan periaatteet tulee palauttaa valmisteluun. Toimintaedellytykset ovat muuttuneet muiden kuntien jäädessä pois. Kunnan vastuulla olevan palvelun tulee täyttää paremmin Espoon tarpeet.

Myös nykyiset kyytien tilaus- ja saantiongelmat pitää ratkaista välittömästi.

Lisäksi vammaisneuvosto esittää, että **kyytien yhdistely pitää perustua vapaaehtoisuuteen turvallisuussyistä.** Asiakkaita kannustetaan lisämatkoilla tai muilla kannustimilla.

Perustelut

Kulkukeskus on toiminut 4 kuukautta ja käyttömäärä n. puolet normaaliajan matkoista (vertailuvuosi 2019). Palvelun käyttö on ollut vähäistä ja silti Kulkukeskuksen puhelimet ovat ruuhkautuneet, eikä kaikille tilauksille ole saatu järjestettyä kuljetusta. **Ihmiset ovat jääneet heitteille.** Annetuista lupauksista huolimatta, ongelmat eivät ole korjaantuneet vain muuttuneet hankalimmiksi. Pelkästään hankinnan periaatteita päivittämällä ei voida korjata Kulkukeskuksen rakenteellisia ongelmia. Selkeitä korjaustoimia tarvitaan välittömästi, jotta käyttäjät saavat kyydin sitä tarvitessaan.

Ennen välityskeskuksen kilpailutusta tulee selvittää kiinteiden kulujen osuus suhteessa kyytien määrään. Palvelulle on asetettu jo säästöpainetta. Lisäksi tulee selvittää, jatkavatko kaikki nykyiset taksit palvelussa. Osa takseistahan on kilpailutettu muille kunnille. Sopimustaksien saatavuus näyttää jäävän heikoksi ja siksi myös niiden käytettävyyden tulee selvittää.

Vammaisneuvosto vastustaa pakkoyhdistelyä. Pakkoyhdistely lisää ongelmatilanteita ja turvattomuutta. **Aikaisemmassa järjestelmässä päästiin pakkoyhdistelyllä 7 % yhdistelyyn.** Yhdistelystä koitui kuitenkin lukuisia ongelmia käyttäjille ja kulut kasvoivat nelinkertaisiksi. Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus ja sopeutusohjelma ja siitä

johdettu talousarvio kehottavat ”Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten kehittäminen ja yhteiskuljetusten edistäminen.” Tämä ei siis automaattisesti tarkoita pakkoyhdistelyä, vaan palvelun kehittämistä ja asiakkaiden kannustamista vapaaehtoiseen matkojen yhdistelyyn.

Vammaisneuvosto edellyttää, että välityskeskuksen puhelinpalvelu resursoidaan niin, että vastausajat pysyvät palvelulupauksessa. Jokaiseen tilaukseen tulee saada taksi, vaikka tilaamalla suoraan muilta toimijoilta. Yhtään tilausta ei voi jättää hoitamatta. Yksikään asiakas ei saa jäädä heitteille!

Espoossa 7.6.2021

Vammaisneuvoston puolesta

Pirkko Kuusela
Vammaisneuvoston puheenjohtaja

Jakelu: Sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi: Vammaisneuvosto